

Jelentés

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság

2007. évi tevékenységéről

Összeállította:

Závoczky Szabolcs
igazgató

Tartalomjegyzék

1. Személyi állomány	3
2. Területi adatok	3
2.1. Védett és védelemre tervezett területek	3
2.2. Saját vagyonkezelésű területek	5
2.3. Terület nélküli értékek.....	9
3. Kutatás és monitorozás	10
3.1. Kutatás	10
3.2. Monitorozás	10
4. Kezelési tevékenység	13
4.1. Kezelési tervek	13
4.2. Élőhely fenntartás	13
4.3. Élőhely rehabilitáció	13
4.4. Fajvédelem	17
4.5. Saját állatállomány.....	18
4.6. Vadászterületek	19
4.7. Halászati vizek	19
5. Jogi tevékenység	20
5.1. Hatósági eljárásokban való közreműködés.....	20
5.2. Bíróságok.....	20
5.3. Büntető ügyek	20
5.4. Polgári perek.....	21
6. Őrszolgálat	22
7. Költségvetés és vagyon	24
7.1. Kiadások.....	24
7.2. Bevételek	24
7.3. Vagyon.....	24
7.4. Épületek.....	24
7.5. Eszközök.....	24
8. Bemutató, oktatás, társadalmi kapcsolatok	28
8.1. Turisztikai infrastruktúra	28
8.2. Kiadványok	29
8.3. látogatottság	31
8.4. Társadalmi kapcsolatok.....	32
9. Kapcsolattartás hazai partnerszervezetekkel	34
10. Külföldi együttműködés.....	34
11. Ellenőrzések	36
12. Fontosabb célkitűzések a következő évre.....	38

1. Személyi állomány

2007 évben az Igazgatóság személyi állománya 65 fő volt. Két fő nyugdíjba vonult, a felszabaduló köztisztviselői álláshelyek pályázat útján betöltésre kerültek. Az év közben elindult közmunka program során igazgatóságunkhoz további 25 fő került felvételre, akik területkezelési, idegenforgalmi és élőhelymegőrzési feladatokban vettek részt.

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság munkáját segítő Nemzeti Parki Tanács két alkalommal ülésezett 2007 évben. Elsőként az Igazgatóság élőhelyrehabilitációs tevékenységét tekintette át, majd az idegenforgalmi és ökoturisztikai feladatokat vizsgálta meg ülésein. Dr. Iványi Ildikó nyugalmazott igazgató Lehmann Antal megüresedett helyét foglalta el Nemzeti Parki Tanácsban. Az év során 6 fő önkéntes gyakornok töltött több hónapot a Duna-Dráva Nemzeti Park területén az Igazgatóság munkáját segítve.

2. Területi adatok

2.1. Védett és védelemre tervezett területek

2007 évben kihirdetésre került a Csombárdi-rét Természetvédelmi Terület, valamint a Bükkhát Természetvédelmi Terület és Erdőrezervátum ezzel mintegy 500 hektárral nőtt a védett területek kiterjedése az Igazgatóság működési területén. Lezajlott a Dunaszentgyörgyi-láperdő Természetvédelmi Terület védetté nyilvánításának helyi egyeztetése, jelenleg a védetté nyilvánítás jogszabályi előkészítése folyik. Mivel a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóságot a Natura 2000 területek bizottsági felülvizsgálata nem érintette, ezért új, a hálózatba tartozó területek kijelölésére nem került sor. Elkészítettük a Natura 2000 területek MEPAR fedvényekhez való illesztését.

1. Személyi állomány

		szakképzettség				
		alapfokú	középfokú	felsőfokú	nyelvismeret (fő/nyelvek száma)	továbbképzések, 2007-ben szerzett vizsgák, diplomák
dolgozók (fő)	köztisztviselő		8	48	angol alapfok: 8 fő angol középfok: 12 fő angol felsőfok: 4 fő német alapfok: 5 fő német középfok: 6 fő német felsőfok: 3 fő	Közigazgatási alap-és szakvizsga: 5 fő
	Munka Törvénykönyv hatálya alá tartozó	1		1		
	szerződéses		2	5		
	Összesen	1	10	54	38	5

2.2. Saját vagyongazdálkodású területek

Erdők

Az Igazgatóság vagyongazdálkodásában lévő erdők területének (8737 hektár) nagysága 108 hektárral bővült 2007 évben.

Tovább folytattuk a védett területekbe zárványként beékelődő ültetvényszerű erdők átalakítását, 2007 évben 34 hektár tájidegen erdő került átalakításra. Az eddigi erdőfelújítási támogatástól állami szereplőként esett az Igazgatóság (az EU-s rendeletek értelmében), ami megnehezíti az erdőterületek rehabilitációját. Az elkövetkező évek egyik fontos feladata az arra alkalmas erdők számláló jellegűvé való átalakításának elkezdése. Az év során bekövetkezett időszakos aszály sok kárt okozott ugyan az erdősítéseinkben, de az év végén a szükséges újra-erdősítés, vagy pótlás mindenütt megtörtént.

A körzeti erdőtervek készítése során 6 körzetben közel 6.600 hektár védett erdőterületet érintő erdőtervezési munkában érvényesítettük a természetvédelem érdekeit.

A Kelet-Mecsek Tájvédelmi Körzetben 10 hektáron került sor erdőtelepítésre, amely telepítéssel lehetségessé vált hasonló területnagyságú, nem erdő termőhelyen álló erdő gyepterületté történő átalakítása a Dél-Mezőföldi Tájvédelmi Körzetben.

Gyepesek

Az Igazgatóság vagyongazdálkodásában lévő gyepterületeinek nagyobb része saját hasznosításban van. Fontosnak tartjuk, hogy a kiemelt élőhelyeken a természetvédelmi szempontok maradéktalanul teljesüljenek.

A Barcsi Borókásban a „Pannon gyeptípusok élőhelykezelése Magyarországon” megnevezésű program segíti a homoki gyepterületek legeltetéssel történő fenntartását. A program támogatásával a gyepterület határain felövő cserjék visszaszorítását végezzük. Nagy probléma ezen a területen a kései meggy jelentős térfoglalása. Agresszívan terjeszkedő faj, amely jól sarjad, így visszaszorítása munkaigényes. A Dráva menti üde gyepesek az aszályt jobban átvészelték, tolnai gyepesek az aszály miatt csak a szokásos hozam felét produkálták. A homoki gyepesek egy részén a nagy szárazság miatt még tisztító kaszálást sem kellett végezni.

Szántók

Szántóföldi művelést nem folytatunk. A saját használatban lévő 447 hektár szántóként nyilvántartott terület jelentős része a valóságban már más művelési ágú terület, jellemzően erdő. Földhivatali átvezetésüket megkezdtük, de mivel jelentős földmérési munkákkal járnak, így csak fokozatosan tudunk haladni.

A védett gyepterületek közé beékelődött szántók átalakítását folytatjuk, a Közép-Dráva Tájegységben, 15 hektár szántóterületen 2007. év tavaszán gyepterületet telepítettünk végére. A zárvány szántóterületek átalakítását (gyepesítés, erdősítés) továbbra is prioritásnak tekintjük.

A Dél-Mezőföldi Tájvédelmi Körzetben a Gyűrűsi löszölgyek területén 10 hektár nagyságú szántóterület tavaszi gyepterületének előkészítése történt meg táborjános élőhelyek mellett.

Nádasok, vizes élőhelyek

Ökológiai célú vízpótlással a Barcsi Borókásban lévő fokozottan védett Nagyberek, illetve a Rigóci-tórendszer teljes területét elárasztottuk.

Az agrárkörnyezetvédelmi programban szereplő nádas területek tisztítását mindenhol időben elvégeztük. A boronkai és csombárdi halastavak és a homorudi mocsár területén a vízkormányzási és kezelési munkákat elvégeztük. A komlósi és drávaszentesi területeinken elkészült két új zsilip, melyek a felszíni vizek visszatartását szolgálják. E területeken már az első évben jelentősen megemelkedett a költő vízi madarak állománya.

2.1. Védett és védelemre tervezett területek

	Védett		Ebből fokozottan védett (ha)	Változás a tárgyévben (ha)	Védelemre tervezett	
	Száma (db)	Kiterjedése (ha)			Száma (db)	Kiterjedése (ha)
Nemzeti Park	1	49724	15004	-		630
Tájvédelmi Körzet	4	33887	3 819	-	2	13287
Természetvédelmi Terület	22	3334	416	505	16	5908
Ex lege védett láp	108	7939		-		
Ex lege földvár	131	3143		-		
Erdőrezervátum				-	2	896

Összesen	263	98027	19239	1392	16	20721
----------	-----	-------	-------	------	----	-------

Ramsari	4	19 704				
Bioszféra Rezervátum						
Világörökség						
Európa Diploma						
NATURA 2000 Bird Direktiva						99 306
NATURA 2000 Habitat Direktiva						185 339

2.2. Saját vagyonkezelésű területek

Művelési ág	Tárgyévben vásárolt, és átvett terület (ha)	Összkiterjedése vagyonkezelésben és tulajdonosi jog gyakorlásával (ha)	Saját használatban		Haszonbérbe (hasznosításba) adva	
			ha	%	ha	%
Szántó	1	1 647	447	27	1 200	73
Gyep	2	5 791	3 230	56	2 561	44
Kert		0	0	0	0	0
Szőlő		3	3	100	0	0
Gyümölcsös		3	3	100	0	0
Nádas		338	338	100	0	0
Halastó		143	139	97	4	3
Erdő	108	8 737	8 737	100	0	0
Kivett		1 289	1 267	98	22	2
Összesen	111	17 951	14 164	76	3 787	27

2.3. Terület nélküli értékek

Objektum	Regisztrált összesen (db)	Ebből a tárgyévben regisztrált (db)
Természeti Emlék	0	0
Forrás	444	94
Barlang	249	3
Víznyelő	88	28
Kunhalom	13	0
Földvár	137	0
Egyedi tájérték	767 (36 település)	23

2007 évben folytatódott a földtani alapszelvények felmérése, melynek célja a szakmai szempontból jelentős, valamint veszélyeztetett földtani alapszelvények védetté nyilvánítása. Elkészült 4 db földtani alapszelvény (Paks, Mórági rög két területe, Ófalu) kezelési terve a védetté nyilvánítás előkészítéséhez. A ROP „Mecsek gyöngyszemei” pályázat keretében befejeződött a Tettyei Mésztufa-barlang idegenforgalom számára történő műszaki kiépítése. 2007-ben a közhiteles nyilvántartás keretében 94 db forrás és 28 db víznyelő kataszterezése készült el.

3. Kutatás és monitorozás

3.1. Kutatás

Kutatási tevékenység a védetté nyilvánításokhoz szükséges előkészítő munka során folyt, ennek keretében a Dunaszentgyörgyi-láperdő TT természeti értékeinek feltárása történt meg. Nem országos monitoring programhoz köthető kutatás folyt a pannon gyeptípusok kezelése Life projekt keretében botanikai és talajkémiai témakörökben a Darányi-borókás és a Gyűrűsi-löszvölgyek területén. Elkészítettük a Koppány menti-rétek valamint az ormánsági-erdők és az ormánsági vizes élőhelyek és gyepek Natura 2000 területeinek élőhelytérképét, ami a jövőben a területekre vonatkozó adatszolgáltatási kötelezettséget illetve az Ormánsági Tájvédelmi Körzet kialakítását fogja elősegíteni.

3.2. Monitorozás

Természetvédelmi monitoring keretében folytattuk Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer működtetését. Gyepterkezeléssel kapcsolatos monitoring tevékenységeket végeztünk LIFE pályázat keretében a Darányi-borókás és a Dél-Mezőföldi Tájvédelmi Körzet Területén. Az év során beindítottunk egy a szarvasmarhával folytatott legeltetés hatását vizsgáló monitoringot a drávaszentesi - valamint a kölkedi- mocsárrét területén. Folytatódott a vadaknak a természetes erdőfelújulásra való hatását vizsgáló monitoring tevékenység is.

Monitorozási projekt megnevezése	A monitorozást végző szervezet/magánszemély	Az eredmények rövid ismertetése
NBmR- Űrge	Dévényi Borbála	Űrgemonitoring lyukszámlálás módszerével
NBmR - Kétéltű, hüllő	Bellaagh Mátyás	A Baláta-tó hüllő- és kétéltűfaunájának monitoringja
NBmR - Kisemléspopulációk elevenfogásos csapdázáson alapuló monitorozása	Dr. Horváth Győző	A Kőszegi-forrás Erdőrezervátum kisemléss-közösségének felmérése (első részjelentés)
NBmR - Kisemlések monitorozása bagolyköpetek vizsgálatára alapozva	Dr. Horváth Győző	Kisemléss faunisztikai felmérés a DDNPI területén gyűjtött bagolyköpetek feldolgozásával
NBmR - Halközösségek monitorozása	Tóth Balázs	Halközösségek monitorozása a Duna gemenci térségében (a Sió torkolata és Mohács közötti szakasz) kijelölt mintaterületeken
NBmR - Vizes élőhelyeken előforduló lepkefajok monitorozása	Dr. Ábrahám Levente	Hangyaboglárfák fajok monitorozása Gyékényes és Hosszúvíz mintaterületein
NBmR - Egyenesszárnyú közösségek monitorozása	Szövényi Gergely	Egyenesszárnyú közösségek vizsgálata Dunántúli mészkőrűlő homokpuszta társulásokban Bolhási és Fekete-hegyi mintaterületeken
NBmR - Víz makroszkópikus gerinctelenek monitorozása	Ambrus András	Víz makroszkópikus gerinctelenek monitorozása
NBmR - Védett növényfajok	Dévényi Borbála, Molnár Dániel	Szennyes ínfű; Aldrovanda; Kúszó zeller; Szívlevelű hídör; Kiszűsző aszat; Magyar kikerics; Métélyfű; Tőzegeper; Rozsdás gyűszűvirág; Sűrű csetkák; Fénylő zsoltina; Poloskaszagú kosbor; Bánáti bazsarózsa fajok monitoringja a vonatkozó protokollok alapján.
NBmR - Mohaközösségek monitorozása	Papp Beáta	Mohaközösségek monitorozása Barcs (Zsombéksásos) és Inke (Rostostövű sásos) mintaterületein
NBmR - Növénytársulások monitorozása	Dr. Lájner Konrád	Rostostövű sásos (Inke); Zsombéksásos (Darány); Aldrovandás (Baláta-tó); Dunántúli mészkőrűlő homokpuszta társulások monitoringja
NBmR - Erdőrezervátumok projekt nagyomba monitoring	Pál-Fám Ferenc	Ropolyi erdőrezervátum nagyomba monitoringja
Natura 2000 - Denevérek	Tolna Megyei Természetvédelmi Alapítvány	A gemenci és Béda-karapancai denevér állományok monitoringja
Natura 2000 - Pelék	Mórocz Attila	Pelefajok monitorozása a Gemencben
Natura 2000 - Halak	Dr. Sallai Zoltán	Natura 2000-es halfajok felmérése a Dráván
Natura 2000 - Halak	Dr. Sallai Zoltán	Duna menti holtágak és mellékágak halközösségeinek felmérése
Natura 2000 - Gótéek	Dombi Imre	Góteállomány felmérése a Kapszeg-tó és a Szekszárdbátai főcsatorna területén
Natura 2000 – Lepkék	Dr. Ábrahám Levente	Mustárlepke állományfelmérése a Mecsekben

Natura Élőhelytérképezés	2000-	Csiky János, Bauer Norbert	Élőhelytérképezés a Külső-Somogy és az Ormánság területén
Magyar szürkemarával történő gyepkezelés hatásának monitorozása		Lájer Konrád	Drávaszentes és Kölkedi Nagyrét

4. Kezelési tevékenység

4.1. Kezelési tervek

2007-ben a védelemre tervezett területek közül a Dunaszentgyörgyi-láperdő TT (332 hektár) valamint a Móríci-erdő TT (500 hektár) kezelési terve készült el. Ezek közül a Dunaszentgyörgyi-láperdő felterjesztésre került. A védett természeti területek közül a Csokonyavisontai fás legelő TT (437 hektár), és a Baláta-tó TT és erdőrezervátum kezelési terve készült el. Elindítottuk a tervezett Ormánsági TK kezelési tervének elkészítését is, ennek várható befejezés 2008 második félévére.

4.2. Élőhely fenntartás

A Dél-Mezőföldi TK Leányvári-völgy és a Duna-Dráva Nemzeti Park Darányi-borókás területén folytatódott a tájidegen, invazív fajok visszaszorítása valamint a becserjésedést megakadályozó cserjeirtás is. A területek folyamatos kaszálása illetve szárazúzásos kezelése is folytatódott. A darányi racka valamint a nagydorogi ciktajuh állomány növelése érdekében állattartást segítő eszközök valamint kiegészítő takarmány került beszerzésre.

A Kelet-Mecsek TK területén újabb 14 hektáron (bánáti bazsarózsa élőhelye) gyepfenntartó céllal cserjeirtást hajtottunk végre. Folytatódott a Dél-Mezőföld TK területén a korábban kiktisztított tátorjános területek fenntartó kezelése.

4.3. Élőhely rehabilitáció

A Barcsi Borókás területén a „Pannon gyepék élőhely kezelése Magyarországon” LIFE-pályázat keretében folytattuk a területen tervezett munkákat. A program során a második évben a gyepterületek és a borókás foltok tisztítási és cserjeirtási munkáit végeztük el 9 ha területen. Továbbfolytattuk a Dél-Mezőföldi Tájvédelmi Körzetben megkezdett tátorjános és zergebogláros élőhelyek rehabilitációját összesen mintegy 5 hektárnyi területen. A tátorján élőhelyén közmunkások segítségével cserjeirtást végeztünk a bálványfás terület gyepké történő visszaalakítása érdekében.

INTERREG horvát-magyar pályázati program keretében hat drávai és két al-dunai mellékág rehabilitációját előkészítő engedélyezési tervek készültek el.

4.1. Kezelési tervek

No.	A védett vagy védelemre tervezett terület neve	A tervezési terület nagysága (ha)	Megalapozó dokumentáció (+,-)	Részletes természetvédelmi kezelési terv (+,-)	"C" fejezet, jogszabály melléklete (+,-)
	Abaligeti-barlang felszíne TT (Ny-Mecsek tervezett TK részeként)	1,3	+	+	+
	Babócsai Basa kert TT	150	+	+	+
	Baláta-tó Erdőrezervátum	414	+	+	+
	Barcsi borókás (NP része)	3532	+	+	-
	Boronka-melléki Tk	8502	+	-	-
	Bükkhát Erdőrezervátum	452	+	+	+
	Csokonyavisontai fás legelő TT	437	+	+	+
	Csombárdi-rét TT	53	+	+	+
	Dél-Mezőföld TK	7577	+	+	-
	Dunaszekcsői löszfal TT	7	+	+	+
	Fekete-hegy TT	95	-	-	-
	Jakab-hegy TT (Ny-Mecsek tervezett TK része)	223	+	+	+
	Kapszeg-tó TT	156	+	+	+
	Kelet-Mecsek TK	9248	+	-	-
	Kőszegi-forrás ER (Ny-Mecsek TK részeként)	154	+	+	+
	Melegmány-völgy TT (Ny-Mecsek tervezett TK része)	720	+	+	+
	Mohácsi történelmi emlékhely TT	8	+	+	+
	Mórici-erdő TT (tervezett)	500	+	-	-
	Nemzeti Park (dunai, drávai szakasz)	49 335	+	+	-
	Nagykónyi-erdő TT (tervezett)	121	-	-	-
	Nagy-mező –Arany-hegy TT	106	-	-	-
	Nyugat-Mecsek TK (tervezett)	10386	+	+	+
	Ormánsági TT (tervezett)	1800	-	-	-
	Pacsmagi tavak TT	365	+	+	+
	Paks-Imsósi erdő TT (tervezett)	667	-	-	-
	Patosfai Kakasmandinkós TT (tervezett)	95	-	-	-
	Pintér-kert TT	2	+	+	+
	Rinyaszentkirályi-erdő TT	63	-	-	-
	Szakadáti-legelő TT	1,5	-	-	-
	Szársomlyó TT	224	+	-	-
	Szekszárd-Geresdi-dombság TT	8246	+	+	+
	Szentegáti-erdő TT	250	+	+	+
	Tengelici Székes gémtelep TT (tervezett)	30	-	-	-
	Tenkes-hegy TT (tervezett)	658	-	-	-
	Töttösi-erdő TT (tervezett)	295	-	-	-
	Villányi Templom-hegy TT	52	+	+	+
	Zselic TK	9046	+	-	-

4.2. Élőhely fenntartás

No.	A terület megnevezése	Típusa/jellemzése	Az érintett terület nagysága (ha)
1.	Duna-Dráva Nemzeti Park Béda-Karapanca	Kölked községhatárban található ártéri rét, biokontroll ellenőrzésre bejelentett, saját tulajdonban lévő, őshonos magyar szürke szarvasmarha legeltetésével történő fenntartás	131
2.	Duna-Dráva Nemzeti Park Béda-Karapanca	Kölked községhatárban található ártéri rét, biokontroll ellenőrzésre bejelentett, haszonbérbe adva, juhlegeltetéssel hasznosítva	37
3.	Duna-Dráva Nemzeti Park drávai szakasza	Barcs községhatárában található nedves rét, biokontroll ellenőrzésre bejelentett, saját tulajdonban lévő, őshonos magyar szürke szarvasmarha legeltetésével történő fenntartás	104
4.	Duna-Dráva Nemzeti Park drávai szakasza	Berzence és Somogyudvarhely községhatárban haszonbérleti szerződéssel hasznosított nedves legelő és kaszálórét szarvasmarha legeltetéssel	488
5.	Duna-Dráva Nemzeti Park drávai szakasza	Gyékényes községhatárban található fokozottan védett gyepterület saját költségvetési keretből történő évi kétszeri kaszálása	8
6.	Duna-Dráva Nemzeti Park Dél-Mezőföldi TK.	Cikta állománnyal legeltetése a Szenes legelőnek	40
6.	Duna-Dráva Nemzeti Park Barcsi-borókás	Homoki gyepek racka juh legeltetéssel történő fenntartása, gyomosodott területe karbantartása.	36

4.3. Élőhely rehabilitáció

No.	A terület megnevezése	Típusa/jellemzése	Az érintett terület nagysága (ha)
1	Tátorján élőhelyének rekonstrukciója	Bölcskei-tátorjános és Leányvári-völgy területén a cserjésedő gyepekben cserjeirtás valamint beékelődött kisebb bálványfa folt letermelése.	5
2	DDNP közép –Dráva TE gyeprekonstrukció	A védett területbe ékelődő szántó újragyepesítése és gyepkezelés	15
3	Drávaszentesi-rét elárasztás	A gyepterület egy mélyebben fekvő részének újbóli elárasztása, nedves rét és mocsár élőhely kialakítása.	10
4	Nagymező TT gyeprekonstrukció	Mecseki egykori legelő cserjésedésének felszámolása	14
5	Homoki gyep rehabilitáció a Barcsi borókásban	A homoki gyepre ültetett fekete fenyőültetvény eltávolítása.	13
6	Dél-Mezőföldi erdőrehabilitáció	Rontott erdőterületek rehabilitációja (akácus és erdei fenyves átalakítása)	10
7	DDNP Kelet-Dráva TE erdők rehabilitációja	Rontott erdőterületek rehabilitációja (nemesnyaras)	9
8	DDNP Béda-karapancsa TE erdők rehabilitációja	Rontott erdőterületek rehabilitációja (nemesnyaras)	6
9	DDNP Nyugat-Dráva TE erdők rehabilitációja	Rontott erdőterületek rehabilitációja	3
10	Boronka melléki TK erdők rehabilitációja	Rontott erdőterületek rehabilitációja (akácus és átalakítása)	8

4.4. Fajvédelem

A kerecsensólyom védelme érdekében indított LIFE projekt keretében 2007. évben is folytatódott a tolnai állomány megfigyelése. Lehatároltuk a madárvédelmi szempontból legfontosabb, szigetelőpapucssal ellátandó vezetékszakaszokat. Beszerzésre kerültek a szigetelőpapucskok, amelyeket kihelyezés céljából átadtunk az áramszolgáltatónak. A Magyarországi Ré-tisas-védelmi Program keretében a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesülettel valamint a Somogy Természetvédelmi Szervezettel közösen összeállítottuk az országos ré-tisas állomány költsési eredményeit.

A WWF Magyarországgal közreműködve a Duna-Dráva Nemzeti Park területén 24 példány eurázsiai hód került szabadon engedésre a már meglévő populáció növelése céljából.

Folytatódott a több éves múltra visszatekintő kétélűmentési tevékenység, a Mecsekben a vonuló békafajok, a Kapszeg-tó TT mellett a vonuló gőtefajok kerültek összegyűjtésre és lettek biztonságosan átszállítva a közúton.

A Ciconia Alapítvány és a Zöld Folyosó Közalapítvány közreműködésével megvásárlásra került egy magánerdőben lévő véghasználatra előírt erdőállomány, melyben fekete gólya költ.

4.4. Fajvédelem

No.	A faj magyar neve	A tevékenység és az eredmények rövid ismertetése
1	Rétisas és fekete gólya	Műfészkek kihelyezés több tájegység területén is, a lehullott fészkek mesterséges fészkealappal történő megerősítése.
2	Fehér gólya	Az MME-vel közösen a fészkelő párok felmérése, szükség esetén fészkealagszító vagy mesterséges fészkealap kihelyezése.
3	Erdei béka és barna varangy	A Mecsekben Orfű területén a telelőhelyek és a szaporodóhelyek között vonuló állatok hálós terelése. MME-vel közös program.
5	Tátorján	A löszpuszták mára már igen megfogyatkozott növényének védelme érdekében az élőhelyén cserjeirtást végeztünk és az állomány nagyságát folyamatosan monitorozzuk az NBmR-rel együtt.
6	Zergeboglár	A Kistápei-láprét területén a víz visszatartása és olyan szinten történő szabályozása, hogy az a növény növekedése szempontjából ideális legyen. Vizsgáljuk az eltérő kaszálási módok hatását. Az állomány nagyságát folyamatosan monitorozzuk az NBmR-rel együtt.
7	Bánáti bazsarózsa	Nagy-Mező_Aranyhegy TT területén cserjeirtás végeztünk a bánáti bazsarózsa élőhelyének javítása céljából
8	Énekesmadarak	Téli etetés minden tájegységben főként az erdei élőhelyeken kihelyezett etetőkkal.
9	Gőte-fajok	A Kapszeg-tó TT és a 6-os számú főút között az őszi vonulási időszakban gőteimentést végeztünk.
10	Rétisas	Téli etetés a Gemenci, Béda-Karapancsai és Tolnai tájegység területén.

4.5. Saját állatállomány

Faj	Fajta	Egyedszám	Tárgyévi állomány-növekedés (egyed)
Szarvasmarha	Magyar szürke	223	8
	Összesen:	223	8
Bivaly		0	0
Juh	racka	129	28
	cikta	172	30
	Összesen:	301	58
Ló	hucul	2	
	Összesen:	2	0
Sertés	mangalica	57	13
	Összesen:	57	13
szamár	ismeretlen	3	
	Összesen:	3	0
kecske			
Egyéb			
	Összesen	586	79

A drávaszentesi hodály megépülésével a rackák téli tartása megoldódott. A tolnai cikta juh állományunkat 2007 évben vásárlással is növeltük, így a tájfajta legjelentősebb hazai génmegőrzői lettünk.

4.6. Vadászterületek

2007-ben a drávaszentesi különleges rendeltetésű vadászterületen megkezdjük a vadgazdálkodási tervben előírtak szerinti hasznosítást. Az év végéig a tervben foglaltak mintegy 90%-a teljesült. A vadászterületen található mocsárrétek és vizes élőhelyek védelme érdekében folyamatosan csökkentjük a vaddisznó és a tájidegen dámszarvas állományait.

4.7. Halászati vizek

Két saját kezelésben lévő állami halászati vízterületünk van, ami halászati kíméleti területként madárvédelmi célokat szolgál.

No.	A halászati víztér megnevezése (ahol az igazgatóságé a halászati jog)	Kiterjedése (ha)
	Riha-tó	31
	Taplósi-holt duna	90
Összesen:		121

5. Jogi tevékenység

5.1. Hatósági eljárásokban való közreműködés

A Zöld Hatóságokkal a hatósági eljárásokban az együttműködési szerződések szerint tartottuk a kapcsolatot. Megkeresésre szakértői állásfoglalásokkal segítettük a határozatokat, de gyakran bizonyos előkészítési feladatokban is részt vettünk segítve a hatóság munkáját.

	Ügyek száma
Szakértői megkeresések	298
DD-KTVF (Pécs)	282
KDT-KTVF (Székesfehérvár)	15
NYUDU-KTVF (Szombathely)	1

5.2. Bírságok

Szabálysértési ügyek

A szabálysértési eljárások közül 88 zárult le jogerősen eljárást megszüntető vagy pénzbírságot kiszabó határozattal. A fennmaradó ügyek elintézése folyamatban van. 2007. évben nem élt jogorvoslással egyetlen eljárás alá vont személy sem.

	Ügyek száma	Kiszabott bírság összege (e Ft)
Szabálysértési eljárás	109	1.117 e Ft
Helyszíni bírság	23	105 e Ft

5.3. Büntető ügyek

Természetkárosítás és lopás miatt 10 esetben tettünk feljelentést. A rendőrség, ügyészség 5 esetben határozott a nyomozás megszüntetéséről.

Feljelentések száma	Eredményes	Eredménytelen
10	folyamatban	
5		megszüntette

5.4. Polgári perek

Igazgatóságunkon 2 munkaügyi per volt folyamatban, melyben a felperesek az eljárás során elálltak a keresetüktől.

Egy polgári per van folyamatban az Igazgatóság adósaival szemben.

	Ügyek szá- ma	Nyert	Vesztett	Folyamatban
Polgári perek	1	-		1

6. Őrszolgálat

A Természetvédelmi Őrszolgálat létszáma 24 fő. Igazgatóságunk területe kilenc tájegységre van felosztva, melyek átlagosan 2-4 örkerületből állnak. Felépítése a Szolgálati Szabályzatban előírt hierarchiát követi: 1 fő Őrszolgálat-vezető, 1 fő Őrszolgálat-vezető helyettes, 7 fő tájegységvezető, 15 fő örkerület-vezető.

Az Igazgatóságunk területén 173 polgári természetőr működik közvetlenül a tájegységvezetők irányítása alatt. A polgári természetőrök elsősorban a természetvédelmi örök mellett járőrözési, ellenőrzési feladatokat látnak el, valamint a kezelési feladatokban vesznek részt (kaszálás, karbantartási munkák, stb.).

A polgári természetőri szolgálat Gemenc, Béda-Karapanca, Tolnai, és a Mecsek Tájegység területén működik a legjelentősebb létszámban. Kiemelkedő a Tolnai tájegységben Paks és Dunaföldvár településeken, valamint a Mecsek tájegységben Dombóvár településen a szervezett polgári természetőr csoportok munkája.

Tájegység		Őrök, örkerü- letek száma	Feladatok
Gemenc	Duna-Dráva Nemzeti Park-Gemenc	4fő természet- védelmi ör 4 örkerület	Rendszeresen előforduló problémaként jelentkezik az orvhalászat-orvhorgászat, falopások.
Béda-Karapanca	Duna-Dráva Nemzeti Park-Béda-Karapanca Dávodi Földvári-tó TT Dunaszekcsői löszfal TT Mohácsi Történelmi Em-lékhely TT	4 fő természet- védelmi ör 4 örkerület	Rendszeresen előforduló problémaként jelentkezik az orvhalászat-orvhorgászat, falopások.
Nyugat-Dráva	Duna-Dráva Nemzeti Park-Zákány-Örtilos térsége, Lankóci-erdő	2 fő természet- védelmi ör 2 örkerület	Az illegális fakitermelések, kavicsbányák és védett növények gyűjtése jelenti a legnagyobb gondot
Közép-Dráva	Duna-Dráva Nemzeti Park-Dráva somogyi szakaszának keleti része, Barcsi Borókás Csokonyavisontai Fás legelő TT Babócsai Basakert TT Rinyaszentkirályi TT	2 fő természet- védelmi ör 2 örkerület	Vízitúrázók ellenőrzésére
Kelet-Dráva	Duna-Dráva Nemzeti Park-Dráva baranyai szakasz Szentegáti-erdő TT	1 örkerület 1 fő természet- védelmi ör	Vízitúrázók ellenőrzésére
Mecsek	Kelet-Mecsek TK Pintérkert TT Melegmány-völgy TT Jakab-hegy TT Abaligeti barlang felszín TT Nagy mező Aranyhegy TT	4 fő természet- védelmi ör 5 örkerület	Tömegturizmus, siklóernyőzés, terepmotorozás

	Szársomlyó TT Fekete-hegy TT Villányi Templom-hegy TT		
Tolnai	Dél-Mezőföld TK Pacsmagi-tavak TT Szakadati-legelő TT Bölcskei nősziromos TT Kabszeg-tó TT	3 fő természet- védelmi őr 3 órkerület	Gyepfeltörések, illegális legeltetés, védett növények gyűjtése, ürgeöntés
Somogy-Zselici tájegység	Zselici TK Boronka-melléki TK Csábrádi TT	3 fő természet- védelmi őr 3 órkerület	Védett növények gyűjtése, falopás, terepmotorozás
Szekszárd-Geresdi	Védelemre tervezett terület	1 fő természet- védelmi őr 1 órkerület	Terepmotorozás

A 24 természetvédelmi őrből 17 fő rendelkezik szolgálati gépkocsival, ebből 1 Land Rover, 1 db VW Poló, 6 db Lada Niva, 9 db Ford Ranger. További 7 természetvédelmi őrnek tudunk biztosítani szolgálati motorkerékpárt (3 db 50 cm³-es, és 4 db 125 cm³-es). Valamennyi természetvédelmi őr rendelkezik km-kerettel, ez területnagyságtól függően 800-1700 km között változik. Jelentősen javult a Duna menti területek vízi-jármű ellátottsága. 3 db modern kishajó, és 2 db nyolcszemélyes hajó került beszerzésre. Valamennyi természetvédelmi őr egyenruha ellátottsága megoldott, 2007-ban minden őri ruhaigényt tudtunk teljesíteni. A Dráván két motoros kishajó, valamint faladikok segítik az Őrszolgálat munkáját.

Őrszolgálat adatai:

	Középfokú végzettségű	Felsőfokú végzettségű	Összesen
Létszám	2	22	24

	Átlagosan	Minimum	Maximum
Az egy főre eső illetékességi terület (ha)	49.500	3000	70000
Az egy főre eső védett természeti terület (ha)	3611	3000	9500

Helyszíni bírságok száma	23
Az igazgatóságra tett feljelentések száma	10

7. Költségvetés és vagyon

7.1. Kiadások

Az Igazgatóság összes kiadása 2007. december 31-én 778 013 e Ft. A működési kiadások a 2006. évihez képest 5%-kal növekedtek, amely a személyi juttatások és a munkaadói járulékok tekintetében a 2006.évi létszámcsökkentés 2007. évre áthúzódó többletkiadásaival, a működési célú pénzeszközátadás tekintetében 2 fő köztisztviselő korengedményes nyugdíjazásával kapcsolatos fizetési kötelezettség teljesítésével, a dologi kiadások esetében pedig az infláció hatásával magyarázható. A felhalmozási kiadások a 2006. évihez képest megduplázódtak, amely nagyrészt a 2006. évi előirányzat-maradványt terhelő szerződések 2007. évi áthúzódó teljesítéséből adódik (pl.: 10/2/35 fejezeti keretből kártalanításra biztosított összegből megvalósult földvásárlások) másrészt az Igazgatóság ROP pályázatai révén megvalósult beruházások magyarázzák, valamint a 2007. évi támogatásértékű bevételek és átvett pénzeszközök is lehetőséget teremtettek intézményi beruházások kivitelezésére.

7.2. Bevételek

Az Igazgatóság intézményi bevételei, a támogatásértékű bevételek, valamint a működési és felhalmozási célra átvett pénzeszközök 2007. december 31-én 276.527 ezer forintot tettek ki, amely az előző évhez viszonyítva 31%-os növekedést mutat. A növekedés egyrészt a saját bevételek emelkedésével magyarázható, másrészt azzal, hogy a közmunkapályázat támogatási összege 2006. évben költségvetési támogatásként, 2007.évben már átvett pénzeszközként növelte Igazgatóságunk bevételeit. A költségvetési támogatások 12%-os csökkenése a 2006.évben végrehajtott 2 ütemű létszámcsökkentésből adódó költségvetési megtakarításból következik.

7.3. Vagyon

A 2006. évhez képest a vagyon nettó értékben 9 %-kal emelkedett. A vagyon gyarapodása főként a kártalanításra biztosított összegből megvalósult földvásárlásoknak köszönhető, másrészt, hogy 2007.évben ROP pályázat keretében befejeződtek a pécsi Mésztafa-barlang , a Dráva értékeit bemutató kiállító épület építés-kivitelezési munkái, valamint a Jakab-hegyi romkonzerválási munkák.

7.4. Épületek

Az épülettípusok körében az állattartó építmények körében volt növekedés. 1db juhodálllyal, valamint kifutókkal és esőbeállóval bővült az állattenyésztés feltételeit javító építmény- ellátottság

7.5. Eszközök

Az eszköztípusokon belül a legnagyobb arányú növekedés a digitális fényképezőgépek (+5 db) körében, valamint a mezőgazdasági munkagépek (+3 db) volt.

7.1. Kiadások

		Teljesítés (e Ft)
Működési kiadások	Személyi juttatás	290 957
	Járadék	91 813
	Dologi	249 408
	Egyéb	30
Felhalmozási kiadások	Intézményi beruházás	42 197
	Felújítás	10 574
	Egyéb felhalmozási kiadás	
	Egyéb központi beruházás	
Kölcsönök nyújtása		
Kiadások összesen		684 979

7.2. Bevételek

		Teljesítés (Ft)
Bevételek	Működési	184 707
	Felhalmozási	26 305
	Kölcsönök visszatérülése	
Bevétel összesen:		211 012
Költségvetési támogatás	Működési	489 599
	Felhalmozási	59 167
Támogatás összesen:		548 766
Összes bevétel		759 778
Pénzforgalom nélküli bevételek		31 853
	Összes bevétel	791 631

7.3. Vagyon

		Bruttó érték	Értékcsökkenés	Nettó érték
Vagyoni értékű jogok		134 700	76 698	58 002
Szellemi termékek		40 555 958	37 553 210	3 002 748
Ingtatlanok és kapcsolódó vagyoni értékű jogok	Földterület	1 443 900 248		1 443 900 248
	telek	51 883 900		51 883 900
	Épület	535 606 511	53 377 993	482 228 518
	Építmény	362 837 054	55 739 493	307 097 561
	Erdő	33 639 244		33 639 244
Gépek, berendezések, felszerelések	Ügyviteli	67 693 242	54 767 100	12 926 142
	Egyéb	148 868 825	77 136 725	71 732 100
Járművek		161 041 279	97 232 204	63 809 075
Tenyészállatok		19 003 900	7 129 628	11 874 272
Beruházások, felújítások		67 181 457		67 181 457
Összesen		2 932 346 318	383 013 051	2 549 333 267

7.4. Épületek

Az épület típusa	Száma (db)	Növekedés a tárgyévben (db)
Iroda	6	
Szolgálati lakás		
Állattartó épület	5	
Egyéb állattartó építmény	12	2
Tanya	1	

7.5. Eszközök

Az eszköz megnevezése	Száma (db)	Növekedés a tárgyévben (db)
Mezőgazdasági munkagép	67	3
Terepjáró	24	4
Motorkerékpár	7	
Kerékpár	64	
Vízijármű	53	13
Videokamera	4	2
Digitális fényképezőgép	18	1
Hagyományos fényképezőgép	39	-6
Spektív	9	
Kézi távcső	76	1
Számítógép	104	13
Mobiltelefon	65	

8. Bemutató, oktatás, társadalmi kapcsolatok

8.1. Turisztikai infrastruktúra

	Száma	Férőhely/befogadó-képesség (fő)	Állapotuk rövid értékelése
Látogató/oktató központ	4	1- 60 2- 88 3- 30 4- 80 összesen 258 fő	<p>1. <u>Tettye Oktatási Központ</u>: 2 db 30 fős oktatóterem, melyből egyik technikai eszközökkel jól, a másik közepesen felszerelt. A bútorok egy része felújítást igényel. Az oktatók száma 3, közülük 2 fő szerződéssel foglalkoztatott. Szükséges a fokozott igények miatt technikai fejlesztés (rögzített vetítővászon, számítógép)</p> <p>2. <u>Drávatamási Természetismereti Központ</u>: Az épületen kívül rendelkezésre áll 1 db fedett, szabadtéri oktatásra, étkezésre alkalmas hely. Zárt, fedett oktatóterem nincs, szállás 8 fő részére biztosítható, ezen kívül van lehetőség sátorozásra. A felszerelés jó, de fejlesztést igényel (terepi munkát segítő eszközök).</p> <p>3. <u>Óbányai kezelőház</u>: rendelkezésre áll fedett, oktatásra és étkezésre alkalmas szabadtéri hely, valamint az épületben kutatási, oktatási célra használható szobák 8 fő részére. Áramellátás van, folyóvízellátás viszont nem áll rendelkezésre.</p> <p>4. <u>Drávaszentesi Oktató- és Bemutató Központ</u>: <u>Földszint</u>: 80 fő befogadására alkalmas oktató- és konferenciaterem teljes felszereltséggel., 3 iroda, ebből 1 tárgyaló, mozgássérültek részére wc, tea-konyha, teljes technikai felszerelés, belső parkoló <u>emelet</u>: kilátó, teljes konyha, 2 szoba összkomfort, központi fűtés,</p>
Kiállítás	4	változó	<p><u>Abaligeti barlang</u>: Állapota jelenleg jó. A túravezetők melegedőhelyiségének komfortfokozatát emeltük.</p> <p><u>Mohács -Sátorhely Történelmi Emlékhely</u>: a sírkert állapota jelenleg jó. A fogadóépület és a zöld tető felújítása megtörtént. A villamos- és vízrendszer felújítása teljes egészében elkészült. A tájékoztató táblák modernizálása valamint a sírjelek állagmegóvása szükséges. Az átriumba érintőképernyős információs rendszer került kihelyezésre.</p> <p><u>"Élet az ártéren"</u> kiállítás: 2003. szeptemberben került átadásra a DDNP gemenci bemutatóhelye Szekszárdnál. Jelenleg a csapadékelvezetés rekonstrukciója sürgőssé vált az épület állapotának megóvása érdekében. A kiállító tér erdei hangulatú hangeffektusokkal várja a látogatókat.</p> <p><u>Denevérmúzeum</u>: 2004 júliusban nyílt meg, tematikus kismúzeum az Abaligeti barlang mellett.</p>
Tanösvény	25	változó	A régebben készült, valamint a megrongált tanösvényeket a DDNPI lehetőségeihez mérten folyamatosan újítja fel. A tanösvényeken kívül még 5 db megfigyelőtorony segíti az ismeretszerzést.
Szálláshely	0	0	Kereskedelmi szálláshellyel nem rendelkezünk.

8.2. Kiadványok

2007 év során az Igazgatóság szerkesztésében megjelent kiadványok:

- Denevérmúzeum – második, javított kiadás
- Mohács Történelmi Emlékhely sétálófüzet - magyar, angol nyelven
- Térképtömb Gemenc és Béda-Karapancsa területekről
- Egységes megjelenésű, könyvjelzőszerű szóróanyag – 12 féle, tartóval együtt
- 2007 évi Programajánló
- Mészégető barlang – kalandtúrákat népszerűsítő szóróanyag
- Tettye – Mésztufa szóróanyag
- DDNP leporelló (TermészetBúvár melléklet francia nyelven)

No.	A saját kiadvány címe	Kiadás éve	Bizományosoknál lévő készlet (pld.)*	Készlet az igazgatóságon (pld.)**
	A Baláta-tó	2003	197	1233
	A Baláta-láp és gerinces állatvilága	2001	76	15
	A Boronka-melléki TK	2003	172	339
	A Dráva	2001	781	205
	A Szársomlyó	2003	225	14
	A Tolnai Mezőföld természeti értékei	2001	20	0
	A vadon élménye...	2005	889	3209
	A vadon élménye... (angol)	2006	602	1809
	A Zselic	2003	75	159
	Abaligeti barlang	2002	4287	632
	Abaligeti barlang plakát	2005	252	1697
	Abaligeti barlang TKM	2000	48	0
	Abaligeti tanösvény	1999	754	12
	Abaligettől a Nagymezőig	2000	379	160
	Barcs TKM	2003	12	0
	Béda-Karapancsa térkép	2001	194	580
	Béda-Karapancsa természeti értékei	2000	103	0
	Béda-Karapancsa TK élővilága	2003	5	0
	DenevérMúzeum	2007	500	4200
	DenevérMúzeum (angol)	2007	200	600
	DenevérMúzeum (német)	2007	200	600
	Duna-Dráva Nemzeti Park Album/Kalotás	2005	38	62
	DDNP monográfia	2002	44	367
	Duna-Dráva Nemzeti Park térkép	2002	406	1046
	Dél-dunántúl karsztvidékei és barlangjai	1999	18	0
	Dél-Mezőföld turistatérkép	2004	28	98

Dél-Mezőföld TK természeti értékei	2000	159	295
Dráva térkép	2001	45	4
Dráva térkép hajtogatatlan	2001	13	40
Gemenc	2000	586	2784
Gemenc térkép	2001	119	4
Homokpusztától a láptavakig	1999	783	216
Képeslapok	2007	27436	5556
Kopácsi-rét térkép	2004	53	86
Mohácsi Történelmi Emlékhely és környéke térkép	2001	327	153
Mohácsi Történelmi Emlékhely „térkép” (új)	2007	6423	1860
Mohácsi Történelmi Emlékhely „térkép” (új, angol)	2007	3091	800
Őrtilostól Szentborbásig	1998	19	0
Paeonia 2003	2004	25	190
Paeonia 2006	2006	0	326
Pintér-kert (új)	1997	108	611
Szársomlyó tanösvény	2002	1	12042
Szentborbástól a Kormorános erdőig	2000	103	129
Tanösvénytúra a Mecsekben	2005	86	60
Tettye-park és környéke	2000	0	360
Tettye tanösvény	1998	0	258
Könyvjelző	2007	0	24000
2007 Programfüzet	2007	0	7000
Barlangi kalandtúra	2007	0	5000
Tettye szóró	2007	0	10000
DDNP leporelló (magyar)	2007	0	5000
DDNP leporelló (francia)	2007	0	10000
Mini leporelló	2007	0	10000
Tettye szóró	2007	0	10000
DDNP matrica	2007	0	5000
Béda-Karapancsa tépőtömb	2007	0	10000
Béda-Karapancsa tépőtömb (angol)	2007	0	5000
Béda-Karapancsa tépőtömb(német)	2007	0	5000
Gemenc tépőtömb	2007	0	10000
Gemenc tépőtömb (angol)	2007	0	5000
Gemenc tépőtömb (német)	2007	0	5000
Irány a Dráva ismertető füzet	2007	0	50

*A bizományosi leltár csak hozzávetőleges értéket mutat, mivel a bizományosainknak január végéig kell elszámolniuk

**A táblázatban szereplő készlet lejelentések az igazgatóságon lévő kiadványok alapján készültek el, mivel a bizományosainknak a náluk lévő kiadványokkal január végéig kell elszámolni.

8.3. Látogatottság

Oktatóközpontok látogatottsága 2007-ben:

- TettyeOktató Központ: **8054 fő**
- Drávaszentesi Oktató- és Bemutató Központ: **4037 fő**

A bemutatóhelyeink adatai 2007-ben:

- Mohácsi Történelmi Emlékhely **21 449 fő**
- Abaligeti-barlang és Denevérmúzeum: **76 106 fő**
- Élet az Ártéren Bemutatóhely: **3869 fő**
- A vízi turizmusban résztvevők száma: **2624 fő**
- Pintér-kerti Arborétum **3568 fő**

	Látogatók száma
TettyeOktató Központ	8054
Szakvezetéses túra	5623
Látogató Központ (Drávaszentesi)	4037
Múzeum/kiállítás összesen	104 992
Nyílt/jeles nap, rendezvény	5251
Más szolgáltatók szervezésében (becsült adat)	Nincs
Összesen:	127 957

A DDNPI által szervezett 2007 évi programok összefoglaló táblázata

január 13.	madárgondozás a Szársomlyón
január 20.	jelvénygyűjtő túra Abaligeten
február 10.	jelvénygyűjtő kikerics túra a Szársomlyón
február 17.	madárgondozás Püspökszentlászlón
március 3.	békamentés Sikondán
március 10.	kakasmandikó túra a Zselicben
március 17.	jelvénygyűjtő csillagvirág túra
április 6.	húsvéti szöszmötölés
április 14.	jelvénygyűjtő túra Órtilosban
április 21.	Föld Napja a Tettyén
április 28.	jelvénygyűjtő bazsarózsa túra
május 5.	Babócsai Nácisz Napok
május 5.	Orchideaszámlálás a Dráva mellett
május 12.	jelvénygyűjtő túra Pacsmagi-tavaknál

május 26.	Európai Nemzeti Parkok Napja
május 26.	Gyermeknap Abaligeten
június 2.	Drávaszentesi pásztorkutya terelőverseny
június 9.	jelvénygyűjtő túra Mattyon
június 18.	jelvénygyűjtő túra Kelet-Mecsekben
június 19.	jelvénygyűjtő túra a Boronkán
június 20.	jelvénygyűjtő túra Barcsi Borókásban
június 21.	jelvénygyűjtő túra a Geresdi dombságban
június 23.	Szekszárd Bárányfok – nyílt nap
június 24.	Jakab-hegy – Pálos nap
július 6.	jelvénygyűjtő túra Kabóca túra Zselic
július 14.	jelvénygyűjtő túra Baláta-tó
július 28.	Gólyafesztivál Kölkeden
augusztus 25.	Denevért nap Abaligeten
szeptember 15.	Bögő Bika Bandukolás (Dráva)
szeptember 22.	Gombavadászat a Zselicben
szeptember 22.	jelvénygyűjtő túra Gemencben
október 1.	Pintér-kert, idősek napja
október 2.	DDNP klub
október 6.	Cigány-hegyi kilátó túra
október 6.	őszi kikerics jelvénygyűjtő túra Kölkeden
október 13.	jelvénygyűjtő túra Melegmányi-völgyben
október 27.	kétéltűmentés a Kabszeg-tónál
november 6.	DDNP klub
november 10.	Jelvénygyűjtő túragyűjtő túra - Óbánya
november 17.	Abaligeti manótúra
november 24.	Kölkedi madármegfigyelő túra
december 6.	DDNP klub
december 7.	karácsonyi szöszmötölés a Tettyén
december 8.	Csodabogyó túra, Sötét-völgy
december 13.	Jelvénygyűjtő túragyűjtő túrázók találkozója

8.4. Társadalmi kapcsolatok

Az **Igazgatóság rendezvényeiben, programjaiban** is számos új elem jelent meg. Az egyre növekvő érdeklődésre való tekintettel szinte minden hétre kínáltunk programokat. Ezek főbb típusai:

- Jelvénygyűjtő túrák
- Aktív természetvédelem – békamentés, madárgyűrűzés, orchidea számlálás, stb.
- Ingyenes ismeretterjesztő előadások
- Jeles napok – gólyafesztivál, denevért nap, pásztorkutya terelőverseny

Szintén új elem a **Duna-Dráva Nemzeti Park Klub** létrehozása, amely a nagyszámú érdeklődő, aktív természetjáró, programjainkon, rendezvényeinken résztvevők számára alakult abból a célból, hogy még több információt adhassunk át a munkánkról, adott esetben az önkéntes segítségükkel több természetvédelmi akciót bonyolíthassunk le.

A Baranya Megyei Önkormányzat támogatásával a pécsi székhelyű zöld civil szervezetekkel együttműködésben a *Föld Napja* alkalmából Pécssett a Tettye téren negyedik alkalommal városi rendezvényt szerveztünk, melynek részprogramjai: Zöld Utca, Bio-piac és ismeretterjesztő, természetvédelmi játékok, kézművesség voltak.

Kiállítások, Vásárok:

- Turizmus 2006 – Budapesti, közös stand a magyarországi nemzeti parkokkal,
- Szentlőrinci Gazdanapok,
- Művészetek Völgye rendezvénysorozatán belül a Művészetek Zöldje címmel a 10 hazai nemzeti park két napos bemutatkozása Taliándörögdön., kézművesekkel
- Sziget Fesztivál
- Szentlőrinci Lobby-Party

Társadalmi Felelősségvállalás

Különböző vállalatok, cégek részéről növekvő igény jelentkezik a vállalati társadalmi felelősségvállalás keretében természetvédelmi célú tevékenységek támogatására, illetve azok elősegítése érdekében együttműködés kialakítására. A legjelentősebb ilyen együttműködés 2006 évben a Coca-Cola Magyarországi szervezetévek kötődött, amely CSR nagydíjat is kapott a Progresszív Gálán októberben.

		Megjelenés/részvétel száma	
		Írott	Elektronikus
Kiállítás, vásár		8	
Média	<i>helyi</i>	32	
	<i>regionális</i>	115	53
	<i>országos</i>	18	24

9. Kapcsolattartás hazai partnerszervezetekkel

- PAN Park Hálózat,
- WWF
- Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület Baranya megyei Csoportja - fajvédelmi, élőhelymegőrzési és oktatási programok
- Zöld Híd Alapítvány
- Környezetünkért Közalapítvány
- Misina Természet-és Állatvédő Egyesület
- Állatkert-Akvárium-Terrárium KHT
- Somogy Természetvédelmi Szervezet az élőhelyek kezelésében és fenntartásában és az
- Ormánság Alapítvány - Dráva menti térség felzárkóztatását.
- Tolna megyei Természetvédelmi Alapítvánnyal - a kezelési tervek készítésében.
- Baranya Megyei Természetbarát Szövetség
- Somogy Természeti Értékeiért Közalapítvány
- Berek Természetvédelmi Közalapítvány
- Dráva Szövetség
- Babócsáért Egyesület
- MME Dombóvári helyi csoportja
- MME Tolna megyei helyi csoportja
- Pro Silva Egyesület
- Dráva Szövetség
- Tourinform Irodák
- Ezerszínű Baranya KHT
- Regionális Marketing Igazgatóság
- Múzeumok
- Pécsi Tudományegyetem
- Határőrségek
- Vízirendészetek
- Rendőrkapitányságok
- Katasztrófavédelmi Igazgatóságok
- Polgárőrség
- Vadász kamarák, Vadászati Védegyletek
- Vám és Pénzügyőrség
- Ormánysági Hagyományőrző Egyesület
- Királyegyházi Fiatalok Egyesülete (Ormánysági Túra)
- Pécsi Bazilika Kolping család

10. Külföldi együttműködés

- A *Donau-Auen Nemzeti Parkban* 7 munkatársunk turisztikai szakmai tanulmányúton vett részt
- Kapcsolódás az európai Fehérgólya-védelmi programhoz, részvétel Horvátországban nemzetközi konferencián

10. Külföldi együttműködés

Partnerszervezet	Ország (nemzetközi szervezet esetén székhelye)	Az együttműködés rövid ismertetése
Park Prirode Kopacki Rit	Horvátország	Vizes élőhelyek rekonstrukciója.
Global Environmental Facility (World Bank)	Washington	Duna-medence tápanyagcsökkentési projekt
Nationalpark Donau-Auen	Orth an der Donau	Együttműködés az idegenforgalom, oktatás és az őrszolgálati tevékenység területén.
PAN Parks Foundation	Győr, Magyarország.	Részvétel az európai, nemzeti parkokat tömörítő PAN Parks hálózat munkájában

11. Ellenőrzések

No.	Ellenőrzést elrendelő szervezet	Ellenőrzést végző szervezet	Típusa / célja	Fontosabb megállapítások, intézkedések rövid ismertetése
1	Duna-Dráva Nemzeti Park Igazg. Pécs	Belső ellenőrzés	A természetvédelmi célú halgazdálkodási tevékenység gyakorlata. Teljesítményellenőrzés.	El kell készíteni a halgazdálkodási tevékenység részletes szakmai nyomvonalát, amelyben a részletes feladatokat, felelősöket, határidőket, jogszabályi helyeket pontosan meg kell nevezni. Majd ennek elkészítése után az illetékesek munkaköri leírásában rögzíteni kell a feladatokat.
2	KvVM	Ellenőrzési Főosztály	A 2006. évi éves ellenőrzési jelentésben a belső ellenőrzés rendszere szervezettségének és hatékonyságának vizsgálata történt meg, a költségvetési szervek belső ellenőrzéséről szóló 193/2003. XI. 26. Kormányrendelet alapján.	A 2006. évi belső ellenőrzési tevékenység minősége és hatékonysága jónak mondható az Igazgatóságon. Fontos feladata volt az Igazgatóságnak a FEUVE szabályzat részeként a szakmai ellenőrzési nyomvonalak folyamatos aktualizálása, illetve kiegészítése. Elmondható, hogy ezek folyamatosan történtek 2006. év folyamán az Igazgatóságon.
3	Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság Pécs	Belső ellenőrzés	A saját faáru készletezés lehetőségeinek a vizsgálata a DDNPI erdőgazdálkodási gyakorlatában. Teljesítmény ellenőrzés.	Le kell szabályozni a lábön álló fa eladása után még az erdőben maradt fa begyűjtését és értékesítését, azaz el kell készíteni ezek ellenőrzési nyomvonalát. Az Igazgatóságon a faanyag lábön történt eladására vonatkozó elemzés hatékonysági szempontból megfelelő.
4	Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság Pécs.	Belső ellenőrzés	Az Igazgatóság legfontosabb ökoturisztikai bemutatóhely működésének a (Abaligeti-barlang és denevérmúzeum) vizsgálata. Teljesítmény és pénzügyi ellenőrzés.	Az Abaligeti-barlang kezelési és üzemelési szabályzat érvényessége lejárt, amelyet soron kívül aktualizálni kell. Egyeztessék az újonnan elkészítendő gyógyászati hasznosításra vonatkozó üzemelési szabályzatot az aktualizálandó kezelési és üzemelési szabályzattal. A leszabályozások nélkül a feladatok nem számon kérhetők és a felelősség kérdése is el-sikkadhat.
5	Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság Pécs.	Belső ellenőrzés	Az Igazgatóság informatikai rendszerének az utóellenőrzése. Rendszerellenőrzés.	Az utóellenőrzés 6 területet vizsgált, amelyekre a korábbi ellenőrzés megállapításai vonatkoztak. Ezek a következők: A pénzügyi és számviteli adatok teljes körű helyreállíthatósága. Naplóállományok készítése, és azokért felelős dolgozó kijelölése. Tűz-és vízálló páncélszekrény beszerzése az elmentett adatok tárolására. Központosított közbeszerzések eljárásai keretében megrendelt beszerzések visszaigazolása. Szünetmentes áramforrás telepítése a személyes adatokat kezelő számítógépre. A 2005. évi XC tv. alapján a közérdekű adatok elektronikus közzététele az Igazgatóság honlapján, és ezek folyamatos aktualizálása.

6	Duna-Dráva Nemzeti Park Igazg. Pécs	Belső ellenőrzés	Védett gyepek fenntartása és kezelése. Pannon gyepek (LIFE programból történő finanszírozás) kezelése. Területalapú támogatásból és agrár-környezetvédelmi támogatásból (EU) finanszírozott gyepgazdálkodás. Teljesítményellenőrzés.	A „LIFE” program terhére készített megrendelőkben leírt munkák a legtöbb esetben nem lettek visszaigazolva a vállalkozó részéről, mivel erre vonatkozóan a megrendelés írásban tért ki. A gyepgazdálkodás ellenőrzési nyomvonal a gyakorlatban jól szemlélhető, amelyet a revízió pozitívnek ítélt meg.
7	KEHI	KvVM Ellenőrzési Főosztály	2006. évi ÁFA változásnak megfelelően a 2005. évi kötelezettség vállalással terhelt előirányzat maradvány vizsgálata.	Az Igazgatóságon a 2005. évi kötelezettségvállalással terhelt előirányzat maradványt alátámasztó szerződéseket nem érintette a 2006. évi ÁFA változás.
8	KEHI	KvVM Kovács Kálmán államtitkár	A 2005, 2006, 2007. I. félévi informatikai kiadások alakulása és szerkezete.	A tanusítvány elkészült.
9	ÁSZ	KvVM Ellenőrzési Főosztály	2006. évi zárszámadási vizsgálat	A szellemi termékek között szereplő szoftvertermékek megvásárolt felhasználási jogát a vagyoni értékű jogok között kell kimutatni 2005. január 1-től.

12. Fontosabb célkitűzések a következő évre

A Regionális Operatív Programban szereplő Mohács Nemzeti Történelmi Emlékhely turisztikai fejlesztésének előkészítése.

A Regionális Operatív Programban szereplő Gemenci Látogatóközpont turisztikai fejlesztésének előkészítése.

Környezeti és Energia Operatív Program élőhelyrehabilitációs projektjeinek előkészítése és végrehajtása.

GEF vizes élőhely rehabilitációs programban való természetvédelmi szakmai közreműködés
A Világbank által támogatott Duna Tápanyagsökkentő Program részeként a teljes Gemenci és Béda-Karapancsai vizes élőhelyek rehabilitációjának megkezdése.

Tátorján fajmegőrzési program folytatása a Dél-Mezőföldi Tájvédelmi Körzetben

A fennmaradt löszgyepek nagymértékben veszélyeztetni, hogy a nem őshonos fás szárú növények, mint például a bálványfa, a keskenylevelű ezüstfa és az akác, illetve az őshonos galagonya erőteljesen terjeszkedik, ami a gyepnek teljes beerdősüléséhez vezet.

Saját vagyonkezelésben lévő erdők rehabilitációja

Ez részben az ültetvények elegyes, természetyszerű erdőkre történő lecserélését, részben a vágásos, egykorú erdőkép természetközeli, változatos szerkezetűre változtatását kell érteni ?

A vagyonkezelésünkben lévő erdőterületek cseréjének befejezése a MEFA ZRT és a Gemenc ZRT területén.

Hatósági eljárásokhoz kapcsolódó szakértői tevékenység határidőre történő végzése.

Zöld Pont ügyfélszolgálati iroda működtetése.

Pannon gyep (Dél-Mezőföld TK, Barcsi Borókás) természetvédelmi kezelése LIFE Nature elnyert pályázati program alapján.